

در گفت‌وگو با **محمود واعظی** رئیس دفتر رئیس‌جمهور در دولت روحانی

همه چیز دست دولت نیست

جنگ تحمیلی ۱۲ روزه بود که حقیقتاً دشمن را ناامید کرد. متأسفانه موضوع رفع فیلترینگ که یکی از وعده‌های آقای رئیس‌جمهور به مردم بود، به شکل کامل به سرانجام نرسیده و صرفاً دو پلتفرم رفع فیلتر شدند. ممکن است یکی از الزام‌ها این باشد که وزارت ارتباطات و دبیرخانه شورای عالی فضای مجازی، اهتمام جهت تحقق این وعده را افزایش دهند. استنباط من از صحبت‌های وزیر محترم ارتباطات دال بر انگیزه ایشان بر رفع فیلتر است و اگر مشکل در دبیرخانه حل شود، آقای رئیس‌جمهور می‌تواند گام‌نهایی در تحقق وعده انتخاباتی خود را بردارد. گام اول رفع فیلترینگ برداشته شد و متعاقباً مردم امیدوار شدند اما متأسفانه با گذشت ماه‌ها، هنوز گام‌های بعدی برداشته نشده و انتظارات مردم تحقق نیافته. در ارتباط با لایحه فضای مجازی نیز، لایحه در قوه قضائیه تدوین شده بود و طبیعتاً دولت احساس می‌کرد که با دقت تمام بررسی و ملاحظات از سوی قوه قضائیه انجام شده است. لذا بررسی‌های تکمیلی صورت گرفته نشد و لایحه به مجلس رفت. مهم این است که دولت و شخص رئیس‌جمهور به مجرد اطلاع از مخالفت مردم، کارشناسان و گروه‌های مختلف از مفاد لایحه، این شجاعت را داشتند که با استرداد لایحه حق مطلب را ادا و نشان دهند مطالبات اجتماعی اولویت است. وی قول داده بود صدای مردم را بشنود و سعی کند آنچه که عمل می‌کند در مسیر کسب رضایت عمومی باشد؛ از این روی به نظر می‌آید، مجموعه اقدامات انجام‌شده از سوی دولت در عرصه حفظ و بسط سرمایه اجتماعی، مبین وفای به عهد شخص رئیس‌جمهور است.

❖ **ایشان مدعی بودند که از نظر کارشناسان و نخبگان استفاده می‌کنند ولی بعداً مطرح شد که لایحه بدون خواندن به مجلس رفته است. این اقدام دولت، چقدر عملکردهای دولت چهاردهم را در باره استفاده از بدنه کارشناسی زیر سوال برد؟**

به طور معمول، در روند تدوین لوایح دولتی، ملاحظات کارشناسی در کمیسیون‌های مختلف، اعمال و تلاش می‌شود که در کمیسیون‌های ذیربط دولت، حداکثر بهره‌برداری از نظرات کارشناسان صورت‌پذیرد. با توجه به اینکه لایحه مدنظر از سوی قوه قضائیه تهیه و به دولت ارسال شده بود، فرآیندی که برای تدوین لوایح اختصاصی دولت انجام می‌شود برای این لایحه انجام نشد.

❖ **یکی از مهم‌ترین دغدغه‌هایی که دولت در باره وضعیت اقتصادی کشور داشته، چالش‌ها بوده است. چنانچه در انتخاب وزیر اقتصاد هم دچار چالش شدند. آقای همتی انتخاب شد اما چند وقت بعد تغییر کرد. دولت با توجه به همه محدودیت‌هایی که داشته است، در این حوزه عملکردش چگونه بوده است؟ آیا مسیرهایی برای بهبود وضعیت اقتصادی وجود داشته‌ودر اختیار دولت بوده و استفاده نکرده یا اینکه خبر چنین چیزی نبوده است؟**

در حال حاضر مع‌الواسطه تحریم‌های سختی که با آنها مواجه هستیم، هر دولتی بر سرکار بیاید، تأثیرات مستقیم این تحریم‌ها بر صادرات، واردات و گرانی کالا ادامه دارد. این تحریم‌ها در افزایش نرخ تورم و انواع ناترازی‌های امروز سهم بسزایی دارد. مضافاً شرایط امنیتی که به واسطه جنگ غزه و دو مرحله درگیری میان ایران و رژیم صهیونیستی پدیدار شده نیز تأثیر بسزایی دارد. لذا وقتی با چنین شرایطی روبه‌رو هستیم، یک نفر قادر به حل و فصل همه مشکلات نیست. آقای دکتر همتی برنامه‌های مختلفی داشت اما به نظرم با ایشان برخورد سیاسی شد. درست است که وضعیت اقتصادی کشور، با تغییر وزرا و برخی از سیاست‌ها، می‌تواند بهتر شود اما مادامی که تحریم‌ها پابرجا و شرایط امنیتی بر کشور حاکم است تغییر محسوسی را شاهد نخواهیم بود. عمده گره و نارسایی‌های اقتصاد کلان وابسته به موضوعات مهم سیاسی و امنیتی هستند که حل و فصل آن در حوزه روابط خارجی میسر خواهد بود. اینکه چگونه در عرصه سیاست خارجی برای رفع تحریم مذاکره کنیم و چه استراتژی‌هایی داشته باشیم، در اختیار دولت نیست و تصمیم‌گیری در این حوزه به سیاست‌های کلان کشور برمی‌گردد. باید توجه داشت که مدیریت و کنترل همه عرصه‌ها در اختیار دولت نیست.

❖ **عملکرد دولت‌رادر جنگ ۱۲ روزه چطور ارزیابی می‌کنید؟**

معتقدم دولت در عرصه وظایف ذاتی یعنی خدمت‌رسانی به مردم و مدیریت امور جاری کشور از جمله تأمین انرژی و کالاهای اساسی، به گونه‌ای عمل کرد که کمبود احساس نشد. البته باید از این فرصت استفاده و از مردم عزیز و فهیم قدردانی کنم؛ به این دلیل که اگر همین جنگ در سایر کشورها از جمله کشورهای اروپایی رخ می‌داد، احتمال حمله مردم به مغازه‌ها جهت تأمین کالا برای یک الی دو ماه بسیار بالا بود اما مردم عاقل، نجیب و فهیم ایران نهایت همراهی را کردند و چالش کمبود و ناترازی، پدیدار نگشت. از سوی دیگر، شاهد بودیم که شخص رئیس‌جمهور و برخی از وزرای کابینه که به نوعی وظیفه خدمت‌رسانی به مردم را بر عهده داشتند، به‌رغم وجود انواع تهدیدات امنیتی در میان مردم حضور می‌یافتند. لذا ارزیابی من در خصوص عملکرد دولت در ۱۲ روز جنگ تحمیلی مثبت است و معتقدم مجموعه دولت به خوبی عمل کرده و نمره قابل قبولی را کسب نمود. لازم است فارغ از خدمت‌رسانی دولت، ارزیابی جامعی از کلیات جنگ تحمیلی داشته باشیم و موفقیت‌ها را احصا و تقویت کنیم. طبیعتاً در ۱۲ روز نقاط ضعف و منفی هم داشتیم و ضروری است آنها نیز بررسی و ترمیم

عکس: محمود واعظی، چمداران

خود که نیازمند ثبات و آرامش بود اجرا کند. به شکل طبیعی، در هر کشوری که شرایط امنیتی پدیدار شود، از منظر روحی و روانی، کلیه ارکان کشور از جمله حوزه‌های اقتصادی، صنعتی و تولید، متأثر و متعاقباً پدیده افزایش نرخ، تورم و گرانی در کشور پدیدار می‌شوند. مدیریت شرایط امنیتی برای مردم سخت و برای دستگاه تنظیم‌گری دولت پرفراز و نشیب است. البته دولت و مخصوصاً شخص آقای رئیس‌جمهور تلاش‌های خودشان را کردند.

❖ **موضوع تعلیق قانون عفاف و حجاب و قدم گذاشتن برای رفع فیلترینگ برخی از پلتفرم‌ها چقدر در موقعیت دولت‌نزد مردم تأثیرگذار بوده است؟ لایحه فضای مجازی را هم داشتیم که از مجلس پس گرفته شد؛ اینها چقدر در تقویت جایگاه اجتماعی‌شان تأثیرگذار است و چقدر می‌تواند رابطه دولت - ملت را بهبود بخشد؟**

در ارتباط با قانون عفاف و حجاب معتقدم، دولت با درکی درست از شرایط داخل و خارج کشور و توجه به اینکه این قانون می‌تواند مقداری آزردگی اجتماعی به‌خصوص در میان جوانان به وجود بیاورد، به شکل سازنده اقدام نمود تا در اجرای این قانون تعلیق شود. محصول تدبیر دولت و حاکمیت در تعلیق اجرای قانون عفاف و حجاب، تضمین آرامش اجتماعی و همبستگی فاخر مردم در جریان

یک سال از شروع به کار دولت مسعود پزشکیان می‌گذرد، سالی پرفراز و نشیب و با حوادث و رخدادهایی که کمتر دولتی تجربه آن را دارد؛ از آن ادامه وضع آشفته سابق با تحریم و گرانی تا جنگ و ناترازی‌های رو به افزایش حوزه انرژی و... البته که انتظار از رئیس‌جمهوری که پا به پاستور می‌گذارد این است که آمادگی هر رخدادی را داشته باشد اما بعید است هیچ‌کدام از کاندیداهای انتخابات زود هنگام ۱۴۰۳ تصور جنگ را پیش از یک سالگی دولت می‌دادند. در راستای ارزیابی عملکرد پزشکیان و دولت‌ش روزنامه هم‌میهن گفت‌وگویی با محمود واعظی، رئیس دفتر رئیس‌جمهور و سرپرست نهاد ریاست‌جمهوری در دولت دوم حسن روحانی و وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در دولت اول او که قائم مقام حزب اعتدال و توسعه نیز هست داشته‌است که در ادامه می‌آید.

❖ **عملکرد دولت‌رادر حوزه اجتماعی و حفظ سرمایه اجتماعی چطور ارزیابی می‌کنید، آیا ایشان توانستند با توجه به قهر مردم از صندوق‌های رای، پایگاه اجتماعی معقولی برای خودشان ایجاد کنند؟**

در ارزیابی عملکرد دولت در زمینه سرمایه اجتماعی و عرصه مسائل اقتصادی، ضروری است توجه به شرایط کشور در یک‌سال گذشته لحاظ شود. از همان شامگاه روزی که آقای رئیس‌جمهور جهت اجرای مراسم تحلیف در صحن مجلس شورای اسلامی حضور یافتند، مهمان ویژه مراسم، شهید هنیه هدف‌ت‌رور رژیم صهیونیستی قرار گرفت و از همان شب وارد فاز جدید شرایط امنیتی در کشور شدیم. به این دلایل دولت نتوانست برنامه‌های

هیچ کشوری مثل ما فضای مجازی را رها نمی‌کند

مجید خامعی، رئیس سازمان اطلاعات سپاه در مراسم اربعین شهید کاظمی گفت: «امروز شبکه‌های ماهواره‌ای و اینترنتی آمریکایی مثل «من و تو»، «بی‌بی‌سی» و «ایران اینترنشنال» در خانه‌های ایرانی‌ها به راحتی افکار دشمن را اعلام می‌کنند. هیچ کشوری مثل ما فضای مجازی را رها نمی‌کند. من از نمایندگان مجلس می‌خواهم که شبکه ملی اطلاعات را جدی بگیرند و آن را پیگیری کنند.» رئیس سازمان اطلاعات سپاه در بخش دیگری از این سخنرانی گفت: «اروپایی‌ها اشتباه محاسباتی اسرائیل و تندروهای آمریکایی را تکرار نکنند. جنگ ما با اسرائیل جنگ با کل دنیا بود؛ چرا که اروپایی‌ها و در رأس آنها آمریکای جنایت‌کار پشتیبان آنها بودند. این بار هشدار به اروپایی‌ها است که اشتباه محاسباتی اسرائیل و تندروهای آمریکایی را تکرار نکنند. این جنگ با قریب اطلاعاتی انجام شد؛ در وسط مذاکرات به ما حمله کردند. این اشتباه محاسباتی نیاز به بهانه داشت که بن‌بست مذاکرات بهانه آن بود. موضوع آژانس انرژی اتمی فنی نیست و باید یک قطعنامه را صادر می‌کرد که بهانه آن باشد. هر چند که دیپلمات‌های ما ایستادگی کردند. ما از اول می‌دانستیم که نتیجه ندارد ولی افکار عمومی دنیا و خودمان نیاز به اقتناع داشت. دشمن در این جنگ متوسل به عملیات روانی شد. رئیس سازمان اطلاعات سپاه گفت: «دشمن از توانمندی ما در کل سطح منطقه آگاه است. ما هیچ وقت آغازگر جنگ نبودیم ولی تجربه‌های زیادی از جنگ داریم. نمی‌توان همه چیز را اینجا گفت اما اگر لازم باشد طرح‌هایی که آماده کرده‌ایم را اجرا می‌کنیم. نقاطی را که آماده و مشخص کرده‌ایم را زیر ضربه می‌بریم؛ ما زبان شما را می‌فهمیم. زمانی که به العدید قطر حمله کردیم قبلاً به قطری‌ها اطلاع دادیم و آنها هم طبیعی بود به آمریکایی‌ها اطلاع می‌دهند. زمانی که حمله کردیم هیچ‌کدام از سامانه‌ها از جمله رادارشان با برد ۵ هزار کیلومتر آنها عمل نکرد.»

الحمدالله که اکنون برگشته‌اند

منصور حقیقت‌پور، مشاور علی لاریجانی در خصوص انتصاب مجدد لاریجانی به عنوان دبیر شورای عالی امنیت ملی و در واکنش به ردصلاحیت چندباره علی لاریجانی، افزود: «در چند سال اخیر، جریانات فتنه‌گری در کشور وجود داشتند که هر کسی را که می‌خواستند، ردصلاحیت می‌کردند. شما فقط از علی لاریجانی می‌گویید، اما من از میان نمایندگان ادوار مجلس حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ نفر را می‌شناسم که بدون دلایل وجه‌ردصلاحیت شدند. یک جریان تند و خشن، بسیاری از دیدگاه‌های روشن جامعه را نمی‌توانند بپذیرند. جرم آقای لاریجانی چه بود؟ الحمدالله که اکنون برگشته‌اند، امیدوارم آن‌ها نیز روشن‌فکر شوند و تصمیماتی بر اساس رضای خدا اتخاذ کنند تا این نوع وقایع دوباره تکرار نشود.» حقیقت‌پور گفت: «باید از تندروها بلندگوها را گرفت و یکی از این بلندگوها صدوسیما است. من بارها گفته‌ام که اگر چه در سطوح میانی و پایینی صدوسیما نیروهای بسیار خوبی داریم، اما نیاز است که آنجا را از نو بازسازی کنیم و بذرتازه‌ای بکاریم. صدوسیما باید از دست آن‌ها خارج شود، زیرا این نهاد مهم‌ترین بلندگوی آن‌ها است. خدا را شکر که برخی نهادهای حاکمیتی که به دست این گروه بود، اکنون از آن‌ها جدا شده است. در مجلس نیز چند نفر فریاد می‌زنند، اما صدای آن‌ها به جایی نمی‌رسد. بنابراین، همه ما باید تلاش کنیم که صدوسیما با مدیریت و کادر جدید، راهبرد تازه‌ای اتخاذ کنند.»